

ОСОВА – ЦЕ КОЛИШНІЙ «ОСТРІВ СИРОГО КОРЕНЯ»

◆ З ІСТОРІЇ РІДНОКРАЮ

Продовження. Поч. №3, №4.

При читанні історичних документів про одне село часто знаходиш унікальну інформацію про інші населені пункти нашого краю. Так трапилося й під час перекладу мною з польської «Тяжби Олизара Дмитровича із селянами Погосту про встановлення кордону». Точної дати цього документа не вказано (остання цифра нечітка). Це 1553 або 1555 рік.

Власник ньєківських дворич Олизар Дмитрович скаржитья, що погостські люди переходять межі його земель та «кривду чинять». А землі ці його батьку Дмитрові Федоровичу дарував сам князь

Федір Ярославович (він правив Пінським князівством у 1501 – 1520 роках). При цьому ньєківський власник вказує, що межею ньєківських земель мають бути кордони Морочанські та Річицькі.

Він зазначає, що йому належать острови Дубровично, Паствин, Житин, а кордони його володінь проходять до Раю Перепросте, через урочище Топило, Гантілів Брід, Кіску Моху до Пирога, через урочища Голубщина, Діхтярка, аж до **Осової**.

Тоді старості Хвальчевському було доручено встановити кордони між володіннями Погосту та Ньєкович, згідно колишніх надань князя Федора Ярославовича.

У своїй скарзі Олизар Дмитрович повідомляє, що коли князь Федір дарував його батькові ньєківські землі, він тим же документом надав Климентію Корсаку **острів Сирого Кореня Осову**. Землі Корсака йдуть від Броду до Свідня, що під Осовою.

Ось так ми встановили, що в 1553 - 1555 роках вже існували наші села Річиця та Осова. А останнє мало ще й рідкісну назву – острів Сирого Кореня.

МУТВИЦЯ ЯК УРОЧИЩЕ ОСТРОВА СВДНЯ

Ці відомості про Осову допомогли дізнатися, що в XVI столітті існувало урочище Мутвиця. Насам-

перед повідомлю, що й нині урочище Свідень (Свідьон) знаходиться між Мутвицею та Осовою. На початку XX століття там ще був хутір, де проживала ціла родина.

Під час обміру поліських земель у 1554 році Хвальчевський зазначає, що острів Свідень тримає Єжи Урбан. Серед приходів цього острова називає урочище Мутвиця або Греблище.

21 листопада 1555 року королева Бона підтверджує, що острів Сирого Кореня на ім'я Свідень 5 років має тримати пінський зем'янин Єжи Урбан. Острів цей лежав за річкою Струменем. Болотами, борами, сіножатями було виміряно 3 морги поля, інша земля, вказано в грамоті, поросла лісом. Землі Урбана межували із морочанськими межами, полями Орди, Ширми й тягнулися до Осової.

Чому в одному документі Сирим Коренем названо Осову, а в другому – острів Свідень, загадка проста: вони межували між собою, тому й отримали однакові додаткові назви. Цікаво довідатися, що ж означає вираз «Сирого Кореня»... І хоча **Мутвиця** в 1554 році ще не названа селом, але сам факт існування такого урочища ці документи підтверджують.

Далі буде
Валентина Тумаш